

Ustawa o sygnalistach uchwalona przez Sejm

23 maja 2024 roku Sejm uchwalił ustawę o ochronie sygnalistów. Ustawa trafi teraz do Senatu, a w następnej kolejności do Prezydenta. Posiedzenie Senatu, na którym ma być rozpatrywana ustawa, zaplanowano na 4 czerwca 2024 roku. Można przypuszczać, że proces legislacyjny zakończy się jeszcze przed rozpoczęciem okresu wakacyjnego. Projekt ten ma na celu dostosowanie porządku krajowego do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 roku, dotyczącej ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii, której termin wdrożenia minął 17 grudnia 2021 roku.

Kim jest sygnalista?

Zgodnie z art. 4 ustawy o sygnalistach: „**Sygnalistą jest osoba fizyczna, która zgłasza lub ujawnia publicznie informację o naruszeniu prawa uzyskaną w kontekście związanym z pracą**”.

Podmioty prawne zobowiązane do wdrożenia procedury zgłoszeń wewnętrznych

WDROŻENIE OBLIGATORYJNE

- Podmiot, u którego według stanu na dzień 1 stycznia lub 1 lipca danego roku wykonuje pracę zarobkową **co najmniej 50 osób.***
- Podmiot wykonujący działalność w zakresie usług, produktów i rynków finansowych oraz przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, bezpieczeństwa transportu oraz ochrony środowiska, **bez względu na liczbę pracowników.**

WDROŻENIE FAKULTATYWNE

- Jednostki organizacyjne gminy lub powiatu liczących mniej niż 10 000 mieszkańców.
- Podmiot, na rzecz którego wykonuje pracę zarobkową **mniej niż 50 osób.***

*Do liczby 50 osób wykonujących pracę zarobkową na rzecz podmiotu prawnego wlicza się pracowników w przeliczeniu na pełne etaty lub osoby świadczące pracę za wynagrodzeniem na innej podstawie niż stosunek pracy, jeżeli nie zatrudniają do tego rodzaju pracy innych osób, niezależnie od podstawy zatrudnienia.

Obowiązki nałożone na pracodawców

Nowe obowiązki w związku z wprowadzeniem ustawy będą dotyczyły podmiotów prawnych, które zobowiązane będą do wprowadzenia bądź zdecydują się (jeśli ustawa ich nie obliguje) na wprowadzenie w swojej organizacji kanału zgłoszeń wewnętrznych.

Obowiązki przewidziane w ustawie to:

1. Kanał zgłoszeń wewnętrznych:

- wdrożenie procedury zgłoszeń wewnętrznych,

- obowiązek konsultacji ze stroną społeczną,
- prowadzenie rejestru zgłoszeń wewnętrznych.

2. Postępowanie wyjaśniające:

- przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego,
- przestrzeganie terminów w zakresie potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia i przekazanie informacji zwrotnej sygnaliście,
- przygotowanie odpowiednich dokumentów upoważniających określone osoby do prowadzenia postępowań wyjaśniających w zakresie zgłoszonych nieprawidłowości.

3. Zapewnienie ochrony danych osobowych:

- zapewnienie anonimowości sygnaliście, poszanowanie ochrony danych osobowych w całym procesie.

4. Podejmowanie działań następczych:

- podejmowanie działań następczych w wyniku przeprowadzonych postępowań wyjaśniających,
- zapewnienie ochrony sygnalistom.

5. Szkolenia:

- organizacja szkoleń dla osób wyznaczonych do komisji prowadzących postępowania wyjaśniające oraz dla pracowników.

6. Monitorowanie:

- bieżące monitorowanie przepisów w zakresie sygnalistów.

Wspólna procedura zgłoszeń w grupie kapitałowej

Ustawa w formie zaakceptowanej przez Sejm zawiera przepisy umożliwiające ustanowienie wspólnej procedury zgłaszania wewnętrznego dla firm prywatnych należących do grupy kapitałowej w rozumieniu art. 4 pkt 14 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów. Należy pamiętać, że procedura musi być zgodna z polskimi przepisami.

Obecnie projekt zakłada, że w ramach organizacji musi zostać utworzona bezstronna wewnętrzna jednostka organizacyjna lub wyznaczona osoba w strukturze organizacyjnej podmiotu prawnego, która będzie odpowiedzialna za podejmowanie działań następczych. Obejmuje to weryfikację zgłoszeń wewnętrznych, dalszą komunikację z sygnalistą, w tym prośby o dodatkowe informacje oraz przekazywanie sygnaliście informacji zwrotnej.

Ile czasu na wdrożenie

Zgodnie z zapowiedziami ustawa o ochronie sygnalistów ma wejść w życie w terminie 3 miesięcy od dnia jej ogłoszenia (z pewnymi wyjątkami). **Termin ten jeszcze nie biegnie, ponieważ ustawa znajduje się obecnie w Senacie – natomiast przewiduje się, że nowe przepisy zaczną obowiązywać po wakacjach.** Dlatego pracodawcy powinni **jak najszybciej rozpocząć przygotowania organizacji** do wdrożenia ustawy, w szczególności przez opracowanie odpowiednich procedur i zaprojektowanie kanałów zgłoszeń dla sygnalistów.

Jak możemy pomóc?

Zapewniamy wszechstronne wsparcie w procesie przygotowywania i wdrażania procedury wewnętrznej dotyczącej ochrony sygnalistów w organizacji. Obejmuje to pomoc w prowadzeniu postępowań wyjaśniających oraz inne działania wymagane przez przepisy dotyczące ochrony sygnalistów.

Zapraszamy do kontaktu

Ryszard Bartkowiak
radca prawny, partner
GWW Legal

Ryszard.Bartkowiak@gww.pl

Piotr Świstak
adwokat, partner GWW Tax,
dyrektor oddziału
w Rzeszowie

Piotr.Swistak@gww.pl

GWW Grynhoff i Partnerzy
Radcowie Prawni i Doradcy
Podatkowi sp. p.

ul. Dobra 40,
00-344 Warszawa
tel. +22 212 00 00
warszawa@gww.pl

www.gww.pl

Justyna Gunia
radca prawny, associate
Justyna.Gunia@gww.pl